

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-169/22-C

Název	Základní škola, Pohůrecká 16, České Budějovice
Sídlo	Pohůrecká 16, 370 06 České Budějovice
E-mail	zspohurecka@seznam.cz
IČ	62537661
Identifikátor	600057887
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Dana Walterová
Zřizovatel	Statutární město České Budějovice
Místo inspekční činnosti	Pohůrecká 16, 370 06 České Budějovice
Termín inspekční činnosti	7. 6. 2022 – 10. 6. a 27. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Pohůrecká 16, České Budějovice (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 819 žáků v 38 třídách. Ve školní družině bylo zapsáno 284 účastníků v 11 odděleních. V posledních několika letech se postupně zvyšuje naplněnost školy i školní družiny, kapacita školy i školní družiny byla proto navýšena.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce dalšího rozvoje školy je zpracovaná na základě vlastního hodnocení školy a analýzy stávajícího stavu, na jejích aktualizacích se efektivně podílí vedení školy spolu s pedagogickým sborem, přihlíží se i k názorům a požadavkům žáků sdělovaným prostřednictvím žakovského parlamentu. Strategické cíle jsou realisticky stanoveny a podporují systematický rozvoj školy a zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. Škole se daří zejména v oblasti spolupráce se sociálními partnery, zajišťování kvalitního materiálního zázemí a budování příznivého školního klimatu.

Řízení školy je založené na konkrétním a jasném vymezení kompetencí a zodpovědném plnění povinností. Kontrolní činnost je prováděna pravidelně a přispívá ke zlepšování podmínek vzdělávání. Hospitační činnost je plánovitá a systematická, vedení školy hodnotí práci pedagogických pracovníků, poskytovaná zpětná je však v oblasti využití aktivizačních metod a forem práce a formativního hodnocení méně efektivní. Realizace vzájemných hospitací pedagogického sboru umožňuje výměnu zkušeností a kolegiální sdílení efektivních postupů ve výuce. Účelně využívaný elektronický informační systém podporuje rychlou a bezproblémovou komunikaci všech aktérů vzdělávání. Dokumentace je vedena odpovídajícím způsobem, dílčí nepřesnosti byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Plně kvalifikovaný pedagogický sbor tvoří 54 vyučujících, 11 vychovatelek a 6 asistentek pedagoga. Poradenské služby zajišťuje tým složený ze 2 výchovných poradkyň, speciální pedagožky, metodika prevence a školního psychologa. Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj a zároveň aktivně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků s cílem posilovat kvalitu výuky. Průběžné vzdělávání vychází z potřeb školy, zájmu pedagogů a nabídky vzdělávacích institucí. Vzdělávání týkající se aktivizačních metod a forem práce se objevuje méně často, stejně jako vzdělávání v oblasti formativního hodnocení, které je teprve v začátcích, a tato situace se promítla do většiny sledovaných hodin. Začínajícím pedagogům škola poskytuje promyšlenou podporu formou zaškolovacího programu a přidělení mentora s cílem umožnit co nejrychlejší adaptaci. Školní poradenské pracoviště poskytuje adekvátní metodickou podporu vyučujícím, cíleně pracuje se žáky i zákonnými zástupci a zároveň zajišťuje ve spolupráci s externími partnery různé preventivní akce. Vzájemná spolupráce pedagogů probíhá zejména v rámci předmětových komisí, z průběhu sledovaných hodin však bylo patrné, že většinou chybí systematictější aktivity předmětových komisí směrem k promyšlenějšímu výběru účinnějších vzdělávacích strategií a uplatňování formativního hodnocení.

Materiální podmínky se ve spolupráci se zřizovatelem a díky úspěšnému čerpání finančních prostředků z řady projektů a grantů daří systematicky zlepšovat. Došlo k výrazné modernizaci materiálního zázemí, před dokončením je nově postavený pavilon školy s pěti odbornými učebnami. Postupně se zlepšuje také vybavení výpočetní technikou, výukovými programy a učebními pomůckami, změna elektronického informačního systému zefektivnila vzájemnou komunikaci. Limitující pro výuku tělesné výchovy je vysoká vytiženost dvou tělocvičen, kterou částečně kompenzuje výborně vybavené venkovní sportoviště. Rozšíření elektronického a kamerového zabezpečení školy a zřízení personálně obsazené recepce zvýšilo bezpečnost žáků i zaměstnanců.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka na prvním i druhém stupni probíhala v pozitivní pracovní atmosféře, na žáky byly kladeny přiměřené a jasné požadavky, včetně ověřování, zda žáci vzdělávacímu obsahu rozumí. Metody výuky podporovaly dosažení vzdělávacího cíle, který vycházel především

z osnov školního vzdělávacího programu. Všichni vyučující uplatňovali při komunikaci se žáky respektující přístup, žáci zodpovědně plnili zadané úkoly a dodržovali nastavená pravidla. V oblasti organizačních forem převažovala samostatná práce či frontální výuka doplněná řízenou diskuzí. Skupinová práce a práce ve dvojici byla častěji zařazována pouze na prvním stupni. Vyučující kladli důraz na důkladné upevňování učiva, méně často se objevily aktivity podporující kritické myšlení, tvořivost, objevování nových poznatků a propojování učiva s reálnými situacemi, což souvisí s menším výskytem skupinové práce a práce ve dvojici. Účinnost sledované výuky v některých případech snižovala také nízká diferenciací zadávaných úkolů s ohledem na různou úroveň studijních předpokladů žáků a na jejich odlišné pracovní tempo. Na mezipředmětové vazby kladli vyučující důraz zejména v přírodovědných předmětech, také práci s chybou využívali optimálně jen někteří pedagogové, postojová složka pak byla efektivně rozvíjena zejména v některých sledovaných hodinách na prvním stupni. Průběžné hodnocení žáků reflektovalo zpravidla momentální výkony, jiné prvky formativního hodnocení byly ve výuce ojedinělé. V závěrech většiny hodin bylo učivo shrnuto, zhodnocení hodiny však často chybělo nebo bylo pouze formální. Didaktická technika byla ve většině hodin využívána účelně a přispěla ke zvýšení názornosti a atraktivity výuky.

Ve sledovaných hodinách vyučující vhodně zohledňovali potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v některých případech s podporou asistentů pedagoga. Poskytovaná podpora byla funkční a napomáhala aktivnímu zapojení těchto žáků do všech činností uskutečňovaných v rámci vzdělávacího procesu. Hodiny pedagogické intervence opírající se o doporučení školských poradenských zařízení byly efektivní, vedou ke zlepšování vzdělávacích výsledků těchto žáků a napomáhají jejich začleňování do třídních kolektivů.

Škola se systematicky věnuje rozvoji funkčních gramotností. K podpoře čtenářské gramotnosti přispívá nejen spolupráce s místní knihovnou, ale především pravidelná realizace čtenářských dílen a volně přístupná a velmi dobře vybavená školní knihovna. Rozvoji přírodovědné gramotnosti napomáhá zapojení do projektů s přírodovědnou a ekologickou tematikou, podpora myšlení v globálních souvislostech a možnost navštěvovat badatelský kroužek. Vydávání školního časopisu, četné projekty a různé školní i mimoškolní vzdělávací akce cílí na rozvoj osobnostně sociálních vlastností žáků, upevňují vědomosti a dovednosti a zároveň přispívají k podpoře prosociálních vztahů v kolektivech, kooperace a komunikačních dovedností žáků.

Pestrá činnost školní družiny vychází z kvalitně zpracovaného školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Vedoucí vychovatelka efektivně organizuje, řídí, monitoruje a vyhodnocuje práci školní družiny a vytváří příznivé podmínky a příležitosti pro vzájemnou spolupráci pedagogů, rodičů a účastníků. Roční plány tematicky zaměřených projektů, soutěží a dalších akcí společně s širokou nabídkou kroužků podporují kvalitní trávení volného času a zároveň mají pozitivní vliv na dosahování klíčových kompetencí. V rámci snižování dopadů pandemie škola organizuje několik sportovních kroužků k podpoře pohybových aktivit a rozvoji pohybových dovedností žáků. Ve spolupráci s místními sportovními kluby škola pro své žáky uspořádala ukázkové hodiny tělesné výchovy s cílem motivovat je ke smysluplnému využití volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola využívá k získávání průběžných výsledků žáků kromě standardních interních nástrojů také externí komerční testy, testy ČŠI a vlastní autoevaluační dotazníky pro žáky i zákonné zástupce zaměřené na klima školy a mapování situace spojené s distančním vzděláváním.

Na zjištěné individuální rozdíly ve znalostech škola vhodně reaguje nabídkou skupinového doučování, možností konzultací či individuálním přístupem. V závažnějších případech škola iniciuje jednání se zákonnými zástupci, případně doporučuje vyšetření ve školském poradenském zařízení. Škola se také vhodně zapojila do víceletého výzkumného projektu k příčinám školní neúspěšnosti a efektivitě pedagogických intervencí realizovaného ve spolupráci s vysokými školami.

Škola systematicky sleduje a částečně i vyhodnocuje interní i externí výsledky vzdělávání na úrovni tříd i jednotlivců. Při jejich projednávání, zpravidla v rámci pedagogických rad, sice převažují analýzy nad pouhými výčty dat, ale často chybí zavádění vhodných konkrétních opatření do výuky stanovených na základě zjištěných výsledků. Předmětové komise hledají účinná opatření k odstranění nedostatků žáků v konkrétní oblasti učiva v návaznosti na vyhodnocené výsledky interních i externích testů v rozdílné míře. Škola se zajímá o výsledky žáků u přijímacích zkoušek na střední školy, kde dlouhodobě převažuje zastoupení žáků přijímaných na obory ukončené maturitní zkouškou nad počtem žáků přijímaných na učební obory bez maturity. Možnost porovnání vlastních výsledků s celorepublikovými výsledky v rámci jednotných přijímacích zkoušek jako významného nástroje zpětné vazby však škola zatím nevyužívá.

Ve 2. pololetí školního roku 2020/2021 žáci vykazovali vysokou míru úspěšnosti, 80 % žáků prospělo s vyznamenáním a jen 0,5 % žáků neprospělo. Škola většinou identifikovala příčiny školní neúspěšnosti a přijala u žáků ohrožených školním neúspěchem opatření, která však nepřinesla ve všech případech požadovaný efekt. Počet zameškaných hodin ve školním roce 2020/2021 byl velmi nízký, neboť se škole podařilo zapojit většinu žáků do distančního vzdělávání. Především díky spolupráci školního poradenského pracoviště s třídními učiteli a zákonnými zástupci a také díky cíleným preventivním aktivitám škola zaznamenala nízký výskyt neomluvených absencí, který byl v uzavřeném školním roce způsoben jen několika málo žáky. Tým školního poradenského pracoviště účinně podporuje efektivitu primární prevence vzniku projevů rizikového chování, nastavený způsob řešení případů rizikového chování a přijímání opatření je efektivní. V hodnocení chování se vyskytl velmi nízký podíl snížených stupňů z chování. Škola vhodně využívá motivační působení pochval, jejichž četnost je ve srovnání s počtem kázeňských opatření mnohem vyšší.

Rozvoj všestranného nadání podporuje škola v souladu se svými cíli zapojením žáků do řady projektových aktivit i širokého spektra předmětových soutěží, a to i v době covidové pandemie. Výraznějších úspěchů dosahují žáci školy zejména ve sportovních, přírodovědných, šachových, dějepisných a výtvarných soutěžích a v logické olympiádě, v několika případech až na celorepublikové úrovni. Své úspěchy škola prezentuje na svých webových stránkách a ve výroční zprávě.

Spolupráce s důležitými partnery školy je na výborné úrovni a výrazně napomáhá rozvoji osobnosti žáků. Škola navázala přínosné partnerství s řadou ekologických a sportovních organizací, mateřskými, středními a vysokými školami, městskou knihovnou a několika organizacemi zabývajících se preventivními aktivitami. Dlouhodobá spolupráce se zahraničními partnerskými školami posiluje jazykové kompetence žáků a významně podporuje rozvoj jejich sociálních kompetencí. Významná je spolupráce s Mensou při identifikaci nadaných dětí a rozvoji jejich nadání. Rozvoj partnerských vztahů školy je významným pozitivem směrem k prohlubování vědomostí a dovedností, smysluplnému trávení volného času a posilování sounáležitosti s regionem.

Závěry

Vývoj školy

- Byla navýšena kapacita školy a školní družiny.
- Zlepšilo se materiální zázemí školy.
- Došlo ke změně školního informačního systému.
- Škola začala spolupracovat s organizací Mensa v oblasti vzdělávání nadaných žáků.
- Ve škole nově působí školní psycholog.
- Byly zavedeny adaptační kurzy pro žáky 6. ročníku.
- Rozšířena byla nabídka kroužků.

Silné stránky

- Aktivní spolupráce s řadou sociálních partnerů přispívá k vytváření kvalitních podmínek ke vzdělávání a významně podporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků.
- Vedení školy s pomocí zřizovatele a úspěšným zapojením do řady projektů cílevědomě a systematicky zajišťuje kvalitní materiální zázemí pro žáky i zaměstnance školy a pozitivně tím ovlivňuje průběh vzdělávání.
- Kvalitní řízení, promyšlená organizace a pestrá vzdělávací nabídka zájmového vzdělávání výrazně podporují všestranný osobnostní rozvoj účastníků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V průběhu výuky škola nevyužívá v dostatečné míře diferenciaci učiva s ohledem na specifické nadání žáků, nedostatečný důraz je kladen na formativní hodnocení ve vztahu k učebním potřebám žáků a jejich pokroku v učení.
- Škola má na druhém stupni rezervy ve využívání aktivizujících forem a metod práce jako prostředku pro posílení motivace k učení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zjištění z hospitační činnosti efektivněji využívat k plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a ke zkvalitnění výuky.
- V rámci metodických orgánů věnovat větší pozornost výběru účinných vzdělávacích strategií, formativnímu hodnocení a analýze přijímání účinných opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků.
- Více využívat diferenciaci učiva s ohledem na specifické nadání žáků.
- Zejména na druhém stupni více využívat metody a formy aktivního učení, které zvyšují motivaci žáků i celkovou efektivitu vzdělávání, častěji uplatňovat prostředky formativního hodnocení, v závěrech hodin provádět hodnocení dosažených cílů.
- Pokračovat v systematickém vyhodnocování vzdělávacích výsledků a na jejich základě zavádět konkrétní opatření do výuky.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Pohůrecká 16, České Budějovice ze dne 1. 4. 2022

2. Jmenování do funkce ředitelky školy od 11. 2. 2013
3. Potvrzení ve funkci ředitelky školy od 11. 2. 2019
4. Rozhodnutí Krajského úřadu ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2015
5. Rejstřík škol a školských zařízení ke dni inspekční činnosti
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s názvem „Škola pro budoucí generace“ s platností od 1. 9. 2021
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu s názvem „My všichni na zemi“ s platností od 1. 9. 2019
8. Školní řád ze dne 24. 6. 2022
9. Vnitřní řád školní družiny ze dne 24. 6. 2022
10. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 1. 1. 2022
11. Koncepce rozvoje školy
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti
13. Záznamy z hospitační činnosti
14. Záznamy z jednání pedagogické rady
15. Záznamy z metodických sdružení a metodických komisí
16. Třídní knihy pro školní roky 2020/2021 a 2021/2022 v papírové a elektronické podobě
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
18. Výroční zprávy školy
19. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
21. Dokumentace týkající se školního stravování
22. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
23. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Marie Adamová v. r.

Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D., školní inspektor

Ivan Bartoš v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní
pracovnice

Ladislava Svatošová v. r.

PaedDr. Martina Baarová, školní
inspektorka

Martina Baarová v. r.

Mgr. Jan Čípera, školní inspektor

Jan Čípera v. r.

Mgr. Ludmila Hadravová, školní
inspektorka

Ludmila Hadravová v. r.

V Českých Budějovicích 14. 7. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Dana Walterová, ředitelka školy

Dana Walterová v. r.

V Českých Budějovicích 18. 7. 2022